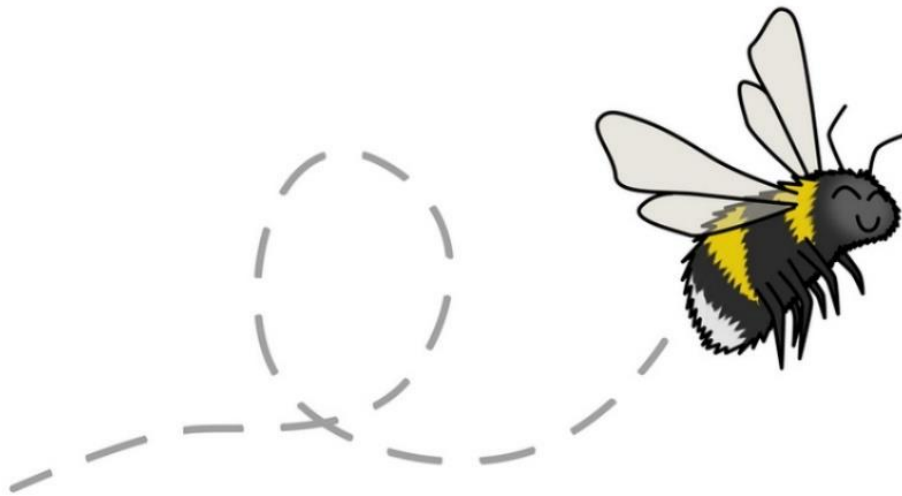

Arbeidsprogram 2020–2022

Vedtatt på landsmøtet april 2021

Naturvernforbundet

1 Satsingsområde 1: Et slagkraftig Naturvernforbund

---

2 Arbeidsprogrammet for 2020—2022 har som mål å samordne og styrke hele organisasjonen, øke aktiviteten og
3 bygge en felles identitet. Naturvernforbundet skal vokse i antall medlemmer. Det skal arbeides med å etablere
4 nye lokallag der det er medlemsgrunnlag for det, og det skal arbeides med å få opp aktiviteten i lokallagene.
5 Det skal prioriteres å øke andelen medlemmer i aldersgruppa 25—40, unge voksne, og øke andelen kvinner
6 særlig som tillitsvalgte. Vi vil satse videre på økt bruk av sosiale medier for å øke andelen unge medlemmer.
7 Det skal arbeides bevisst med medlemspleie slik at medlemmene blir i Naturvernforbundet. Verving skal være
8 en integrert del av hvert av de fire satsingsområdene. Det skal gis tilbud om skoleing i fag, politikk,
9 organisasjon og ledelse. Målene skal nås ved å knytte aktivitetene sammen med organisasjonsbygging. Lokal-
10 og fylkeslag skal stimuleres og motiveres til å delta for å nå de vedtatte målene.

11 Det skal skje på to måter:

- 12 • Sekretariatets innsats skal rettes mot aktivitet som drives ute i organisasjonen. Prioriteringene i
13 arbeidsprogrammet er gjort bl.a. med dette for øyet.
- 14 • Fylkeslagene oppfordres til å bruke det sentrale arbeidsprogrammet som utgangspunkt for sine egne
15 arbeidsprogram, slik flere fylker allerede gjør.

16 Lokal- og fylkeslagene står likevel fortsatt fritt til å prioritere sitt arbeid ut fra lokale forutsetninger, ressurser
17 og kompetanse. Det er viktig for å kunne engasjere flest mulig aktive medlemmer på lokalplanet.

18 I tillegg til å styrke egen organisasjon, er det viktig å bygge allianser for å oppnå målene våre. Den økende
19 folkelige mobiliseringen, spesielt skoleelevenes klimastreiker og de lokale aksjonene mot vindkraft i urørt
20 natur, har flyttet tyngdepunktet i disse sakene i vår retning. Det er et viktig mål for Naturvernforbundet å bidra
21 til å styrke denne mobiliseringen. Samtidig skal Naturvernforbundet styrke det saksorienterte samarbeidet med
22 andre miljøorganisasjoner, fagbevegelsen, tros- og livssynssamfunn, ungdomsorganisasjoner, samiske miljøer,
23 næringslivet, miljøorganisasjoner i andre land og andre frivillige organisasjoner.

24 **Mål for perioden:**

- 25 • Antallet medlemmer skal økes til 40 000 i perioden, med særlig vekst i andelen unge voksne.
- 26 • Andelen kvinnelige tillitsvalgte skal øke. Siktemålet er minimum 40 prosent kvinneandel blant
27 tillitsvalgte i hele organisasjonen.
- 28 • Det skal arbeides for å ha aktive lokallag/studentlag i hele landet, med et mål om å nå 100 aktive lag i
29 perioden.
- 30 • Inntektene fra private givere skal øke med 25 % i perioden.
- 31 • Flere studenter skal engasjeres i organisasjonen, og det skal sikres bedre og tettere kontakt mellom
32 studentlag og fylkes- og lokallag i Naturvernforbundet.

33 **Naturvernforbundet skal:**

- 34 • Tilrettelegge for at lokal- og fylkeslag kan gi en utmerkelse til kommuner eller private som
35 gjennomfører gode miljøtiltak.
- 36 • Lage og sette i verk en strategi for medlemspleie for eksisterende medlemmer og oppfølging av
37 nye medlemmer.
- 38 • Bistå fylkes- og lokallag i enkeltsaker gjennom å gi service til tillitsvalgte og aktive, bl.a. ved å lage en
39 nettbasert og søkbar ressursbank med faglige og politiske uttalelser, presentasjoner og
40 erfaringer/eksempler fra hele organisasjonen.
- 41 • Gi fylkes- og lokallag en plattform for kunnskaps- og erfaringsdeling på tvers av organisasjonen som
42 inneholder faglige og politiske uttalelser, presentasjoner og erfaringer/eksempler fra hele
43 organisasjonen.
- 44 • Bruke sosiale medier aktivt til å rekruttere nye medlemmer, også på de prioriterte sakene i
45 programmet.
- 46 • Sette i verk tiltak for å få flere aktive unge voksne medlemmer samt flere kvinnelige tillitsvalgte.
- 47 • Arrangere samlinger og skoleing i organisasjonsdemokrati og ledelse både lokalt og sentralt, og ta i
48 bruk ny teknologi som webinarer.
- 49 • Gjennomføre tiltak for å øke antall aktive lokallag, herunder yte bistand til gjennomføring av årsmøter
50 der dette er nødvendig.

- 51 • Styrke fylkeslagene og regionalt arbeid for å gi organisasjonen mer slagkraft.
- 52 • Styrke faglig og saksrettet samarbeid gjennom faglige nettverk nasjonalt og regionalt.
- 53 • Skolere organisasjonen i bruk av sosiale medier.
- 54 • Jobbe aktivt for økte inntekter, blant annet gjennom å videreutvikle og styrke giverordningen til
- 55 Naturvernforbundet.
- 56 • Samtidig arbeide for at momsrefusjonen styrkes for frivillige organisasjoner, og jobbe for at
- 57 grunnstøtten til miljøorganisasjonene økes.

58 Internasjonalt

- 59 • Jobbe for å sikre fortsatt prosjektfinansiering og faglig støtte til våre samarbeidspartnere i Russland og
- 60 Afrika.

61 Satsingsområde 2: Naturen – livsgrunnlaget vårt

---

62 FNs Naturpanel slår fast at det pågående tempoet i tap av arter og artenes leveområder utgjør en raskt
63 økende trussel mot livsgrunnlaget vårt. De peker på arealbruksendringer, overutnyttelse, klimaendringer,
64 forurensning og spredning av fremmede arter som hovedårsakene til naturtapet globalt.
65 Arbeidsprogrammet har som mål at naturmangfoldet skal bevares. Det skal vi gjøre ved å spre kunnskap
66 om avhengigheten vår av robuste økosystemer, ved å stimulere naturglede for å øke engasjementet for
67 naturverdiene våre og slik også styrke arbeidet vårt med bevaring av økosystemer og arter. Sterke krefter
68 jobber for nedbygging av verdifulle naturområder i stor skala og uten hensyn til naturmangfoldet.
69 Naturvernforbundet vil prioritere noen saker særlig høyt for å sikre gjennomslag i disse, men vil samtidig
70 legge inn krefter på å bygge opp under det viktige arbeidet for bevaring av naturmangfold som skjer over
71 hele landet.

72 Naturvernforbundet skal:

73 Organisasjon

- 74 • Spre naturglede og kunnskap til hele organisasjonen om økosystemtjenestene, vår avhengighet
- 75 av naturen og naturmangfoldets store verdi.
- 76 • Tilby skoling gjennom webinarer og regionsamlinger for aktive i organisasjonen om saker som
- 77 er prioritert i arbeidsprogrammet, herunder arbeid med natur- og klimavennlig arealplanlegging.
- 78 • Utarbeide kursopplegg som kan gjenbrukes og tilbys interesserte i og utenfor organisasjonen
- 79 • **Opprette et energiutvalg som landsstyret fastsetter et mandat for.**

80 Politisk

- 81 • Spille inn vår naturmangfoldspolitikk til programprosessen lokalt og sentralt i de politiske
- 82 partiene og bidra til å samle naturlige allierte om felles krav til naturmangfoldspolitikken fram
- 83 mot og etter stortingsvalget.
- 84 • **Starte arbeidet for at naturmangfoldloven får en ny § 1 som skal lyde: «§ 1: I utgangspunktet er**
- 85 **all natur vernet»**
- 86 • Jobbe for at arealforvaltningen tar bedre hensyn til naturområder og arter, blant annet gjennom
- 87 strengere krav til at kartlegging og konsekvensutredninger kommer under offentlig kontroll, samt
- 88 større vektlegging av naturverdiene.
- 89 • **Arbeide for at det blir opprettet en miljøklagedomstol i saker om natur, klima og miljø.**

90 Sekretariatet skal videre særlig prioritere innsats for at:

- 91 • **Vannkraftprosjektene Finna (Innlandet) og Lårdalsåi (Vestfold og Telemark) samt vindkraftprosjektene**
- 92 **Innvordfjellet (Trøndelag) og ved Rásttigáisá (Troms og Finnmark) som er to særlig naturskadelige**
- 93 **vannkraftprosjekter og to særlig naturskadelige vindkraftprosjekter stanses.**
- 94 • **Gitte konsesjoner for vindkraft ikke får utsatt frist for idriftsetting**
- 95 • Jobbe for at flere kommuner fatter vedtak om at alt fiskeoppdrett skal inn i lukkede anlegg og at
- 96 det kommer et nasjonalt påbud.

- 97 • Førdefjorden og Repparfjorden skal reddes fra gruedumping, og det innføres et forbud mot
98 utslipp av gruveavfall i sjø
- 99 • Økt vern og økosystembasert forvaltning av skog, samt et statlig kontrollorgan som følger opp
100 skogbruket.
- 101 • Det innføres et midlertidig hogstforbud i alle gamle skoger inntil verneplanarbeidet for skog er
102 slutført.

103

104 Sekretariatet skal videre sørge for informasjons- og erfaringsformidling til støtte for fylkes- og lokallagenes
105 arbeid med å:

- 106 • Stanse naturskadelige vannkraft-, vindkraft- og hytteprosjekter.
- 107 • Bekjempe fremmede arter som kan skade økosystemer.
- 108 • Styrke skogvernet, arbeide for bedre forvaltning av verdifull skog og fremme bærekraftig
109 kvalitetsskogbruk.
- 110 • Arbeide for å forby utplantning av fremmede treslag som sitka og lutz.
- 111 • Begrense bruk av vannskuter og fornøyelseskjøring med snøskuter.
- 112 • Bevare og beskytte dyrka jord og andre verdifulle jordbruksarealer mot utbygging, og ta vare på
113 pollinerende insekter, kulturlandskap og kulturlandskapets biologiske naturmangfold.
- 114 • Gi de store rovdyrene en fagbasert forvaltning.
- 115 • Etablere nye nasjonalparker og verneområder i Norge, og sikre eksisterende vern.
- 116 • Styrke vernet av marine økosystem, ved å arbeide for vern for gyteplasser, vern av verdifulle
117 undersjøiske biotoper og typelandskap, og opprette flere marine landskapsparker.

118 Internasjonalt

- 119 • Støtte våre internasjonale partnere i deres kamp for å bevare natur, og søke internasjonal støtte
120 til vårt arbeid i prioriterte saker.
- 121 • Følge toppmøtet under konvensjonen for biologisk mangfold og arbeidet i FNs naturpanel, i
122 samarbeid med vårt internasjonale nettverk Friends of the Earth.

123

124 Verving og kommunikasjon

- 125 • Bruke de politiske sakene til å rekruttere nye medlemmer og støttespillere.

126 Satsingsområde 3: Fase ut fossil energi

---

127 Naturvernforbundet vil arbeide for en rask og rettferdig overgang fra klimaskadelig energi og overforbruk
128 til et moderne og naturvennlig nullutslippssamfunn. Arbeidsprogrammet vil fremme våre hovedkrav
129 gjennom folkelig mobilisering, og direkte overfor politiske partier og besluttede organer på alle nivåer.

130 Arbeidet med å fase ut fossil energi må ikke gå ut over naturmangfoldet og økosystemene.

131 Naturvernforbundet vil prioritere informasjon og skoloring om klima- og naturkrisa og konsekvensene de
132 vil gi.

133 Naturvernforbundet skal:

134 Organisasjon

- 135 • Tilby skoloring og minst én regionsamling for aktive i organisasjonen som ønsker å lære mer om
136 klimautfordringene, vår egen utfasingsplan for fossil energi, og våre krav til effektive klimatiltak.
- 137 • Arrangere årlig klimaseminar med studenter som hovedmålgruppe.
- 138 • Spre informasjon og stimulere til diskusjon om klimautfordringer, konsekvenser og løsninger, og
139 om sammenhengen mellom klimakrisa og naturkrisa. I arbeidet med å spre informasjon vil vi
140 prioritere bruk av sosiale medier.
- 141 • Bruke klimasøksmålet som en anledning til å skape aktivitet hos medlemmer og lag.

142 Politisk

143 Sekretariatet skal særlig prioritere innsats for at Naturvernforbundet skal:

- 144 • Bidra til å styrke den folkelige mobiliseringen for stans i all oljeleting, satsing på grønne
145 arbeidsplasser, og gjennomføring av nødvendige effektive og rettferdige klimatiltak.
- 146 • Arbeide opp mot stortingsvalget i 2021 med mål om et fossilfritt Norge innen 2040, basert på vår
147 rapport fra oktober 2019. Vi skal bidra til å samle miljøbevegelsen og allierte i klimakampen om
148 felles krav til klimapolitikken fram mot og etter stortingsvalget.
- 149 • Bistå fylkeslag i arbeidet mot to store klima- og naturskadelige samferdselsprosjekter, **ferjefri E 39**
150 **(Vestland, Møre og Romsdal) og tredje rullebane på Gardermoen (Viken).**
- 151 • Utarbeide en strategi for omlegging av transportsektoren i tråd med anbefalingene i
152 Naturvernforbundets plan for utfasing av fossil energi, og jobbe for redusert trafikk og omlegging
153 av godstransport fra vei til bane og sjø, på en måte som tar hensyn til naturmangfold og
154 tradisjonelle naturbaserte næringer, herunder reindrift.

155 Sekretariatet skal videre sørge for informasjons- og erfaringsformidling til støtte for fylkes- og lokallagenes
156 arbeid med å:

- 157 • Styrke den folkelige mobiliseringen i klimakampen og stille krav til myndigheter på nasjonalt,
158 regionalt og lokalt nivå.
- 159 • Legge til rette for lokale klimaforum slik at alle som vil jobbe med klima lokalt, nasjonalt og
160 internasjonalt har en møteplass i organisasjonen.
- 161 • Arbeide for klima- og naturvennlig areal- og transportplanlegging, og mot klima- og
162 naturskadelige samferdselsprosjekter.

163 Internasjonalt

- 164 • Bistå våre samarbeidspartnere i arbeidet med energisparing og klimapolitikk og jobbe for at
165 Norge tar en ledende rolle innen klimafinansiering.
- 166 • Følge FNs klimaforhandlinger og EUs klimaregelverk og løfte fram stemmer fra sør i samarbeid
167 med Friends of the Earth og andre nettverk, samt delta i diskusjonen internasjonalt om strategi i
168 klimakampen.
169

170 Verving og kommunikasjon

- 171 • Bruke våre løsninger på klimaproblemet til å verve flere unge voksne som medlemmer og aktive.

172 Satsingsområde 4: Miljøvennlig hverdag

---

173 I Norge er det materielle forbruket til innbyggerne i snitt langt høyere enn forbruket til innbyggerne i resten av
174 verden, og dette bidrar til forurensning og overforbruk av ressurser. Naturvernforbundet vil bidra til at folk flest
175 enkelt kan få en mer miljøvennlig hverdag. En hovedprioritet for arbeidet vil være å vise sammenhengen
176 mellom forbruk, klima og naturmangfold. Vi vil legge dette til grunn i arbeidet vårt opp mot kommuner som
177 skal spare energi, bli plastfrie, bli mer sirkulære og redusere eget fotavtrykk. Vi vil i perioden også engasjere
178 flere ved å skape arrangementer – flere av dem i samarbeid med Naturvernforbundet lokalt - som tilrettelegger
179 for miljøvennlig forbruk for eksempel gjennom reparasjon, gjenbruk av klær, eller velge energismarte løsninger.

180 Organisasjon

181 Sekretariatet skal særlig prioritere innsats for at Naturvernforbundet skal:

- 182 • Spre kunnskap om miljøvennlig hverdag, som lavere forbruk, økt reparasjon og gjenbruk,
183 energisparing, miljøvennlig reise og fritid, redusert plastforbruk og lokale initiativ for miljøvennlig
184 matproduksjon og initiativ for kortreist mat.

- 185 • Tilby informasjon, opplæring og argumentasjon til aktive i organisasjonen om temaer som forbruk
186 generelt, energisparing, miljøbelastning ved produksjon og forbruk, organisering av
187 reparasjonsdager/fiksefester/klesbyttedager og alternativer til plastforbruk.

188 I samarbeid med aktuelle fylkes- og lokallag skal det videre jobbes for å:

- 189 • Arrangere en årlig nasjonal klesbyttedag.
190 • Gi veiledning og råd om hvordan vi kan redusere transport, forbruk av varer, energi og egne
191 klimagassutslipp blant annet via nettsidene energismart.no og tavarepaadetduhar.no
192 • Styrke lokale initiativ for miljøvennlig matproduksjon og redusert matsvinn
193 • Samarbeide med kommuner og næringsliv over hele landet som ønsker å bli mer sirkulære,
194 plastforsøplingsfrie og spare energi.
195 • Bidra i arbeidet mot marin forsøpling.

196 Politisk

197 Sekretariatet skal særlig prioritere innsats for at Naturvernforbundet skal:

- 198 • Bygge folkelig støtte for politiske krav som bidrar til lavere forbruk, mer reparasjon og gjenbruk og en
199 mer sirkulær økonomi.
200 • Jobbe for konkrete tiltak for å redusere plastforbruket, slik som emballasje, engangsartikler,
201 plastdekke på uteområder og tiltak mot plastforurensning samt opprydding av søppel/plast i naturen.

202 Internasjonalt

- 203 • Delta i internasjonale prosjekter som reduserer energiforbruket og synliggjør smarte energiløsninger.
204 • Utveksle gode tiltak i våre internasjonale nettverk på plastreduksjon og sirkulær økonomi.
205

206 Verving og kommunikasjon

- 207 • Bruke våre merkesaker innen miljøvennlig hverdag til å rekruttere nye medlemmer og støttespillere.
208

209 (Rød tekst ble endret på landsmøtet i april 2021. Resten var foreløpig vedtatt av landsstyret i juni 2020)